

Inspectie van het Onderwijs
Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap

Basisschool Wilhelmina

**Themaonderzoek
burgerschapsonderwijs en het
omgaan met verschil in morele
opvattingen**

Datum vaststelling: 8 april 2020

Inhoudsopgave

1.	Inleiding	3
2.	Bevindingen	4
3.	Vervolg	6
4.	Reactie van het bestuur	7

1. Inleiding

Achtergrond

De Inspectie van het Onderwijs heeft een thematisch onderzoek uitgevoerd naar de invulling van de wettelijke opdracht tot bevordering van burgerschap. Hierbij hebben we met name gekeken naar de bevordering van de basiswaarden van de democratische rechtsstaat rond onderwerpen waarover morele opvattingen in de samenleving (sterk) uiteen kunnen lopen.

Opzet van het onderzoek

Het onderzoek is uitgevoerd in de vorm van een bezoek aan de school, waarbij we kennisnamen van documenten en lesmateriaal, gesprekken voerden met leraren, leerlingen, intern begeleider, de schoolleiding, en een afvaardiging van het bestuur en lessen observeerden. Ook heeft de school vooraf een vragenlijst ingevuld over de manier waarop de school haar aanbod voor burgerschapsonderwijs invult.

Opzet van dit rapport

Dit rapport geeft een korte weergave van de voornaamste bevindingen en maakt duidelijk of de invulling die de school geeft aan thema's waarover morele opvattingen kunnen verschillen past binnen de wettelijke kaders en of de school hierbij de basiswaarden van de democratische rechtstaat bevordert. Als het onderwijs niet voldoet aan de betreffende wettelijke eisen, geven we het bestuur een herstellopdracht. Ook kunnen we aanbevelingen geven. Tot slot hebben besturen de mogelijkheid een reactie aan het rapport toe te voegen.

De resultaten van het onderzoek voor het gehele Nederlandse onderwijs beschrijven we in een thematisch rapport dat in het voorjaar van 2020 verschijnt.

**Bestuur: Vereniging protestants christelijk onderwijs
Wilhelminascholen Doetinchem**

Bestuursnummer: 36349

School: Basisschool Wilhelmina

**Totaal aantal leerlingen: 147
BRIN: 04PI**

2 . Bevindingen

De invulling die de school geeft aan onderwijs rond onderwerpen waarover morele opvattingen in de samenleving (sterk) kunnen verschillen, past binnen de wettelijke eisen zoals opgenomen in *artikel 8.3 WPO*.

Conclusie

We hebben in het onderzoek gelet op de invulling die de school geeft aan het onderwijs rond onderwerpen zoals, seksuele diversiteit, opvattingen over (de gelijkwaardigheid van) vrouwen en mannen, de opstelling ten opzichte van groepen die anders denken of geloven, en de opstelling ten opzichte van de basiswaarden van de democratische rechtsstaat en de Nederlandse grondwet.

We hebben vastgesteld dat de invulling die de school aan dergelijke onderwerpen geeft, niet in strijd is met de basiswaarden van de democratische samenleving.

Visie van de school

De school is gebaseerd op een godsdienstige, evangelische grondslag. Op basis daarvan worden onderdelen van het aanbod ingekleurd door opvattingen over de wenselijkheid van seksuele diversiteit als leefwijze; de gelijkwaardigheid van en omgang tussen vrouwen en mannen; de opstelling ten opzichte van groepen die anders denken of geloven; en de opstelling ten opzichte van de basiswaarden van de democratische samenleving en de Nederlandse grondwet. Dit komt bijvoorbeeld tot uiting in de onderwerpen seksuele diversiteit en andere godsdiensten. De spanning zit in de opvattingen van de eigen Godsdienst ten opzichte van wat de maatschappij dan wel andere Godsdiensten verwachten.

Hoewel de vrijheid van onderwijs scholen op godsdienstige grondslag de ruimte geeft het onderwijs in overeenstemming daarmee in te richten, vraagt de wettelijke opdracht tot bevordering van burgerschap ook bevordering van basiswaarden van de democratische rechtsstaat, zoals de gelijkwaardigheid van mensen, verdraagzaamheid naar mensen die andere keuzes maken en de vrijheid voor ieder om dat te doen. Van scholen wordt gevraagd dergelijke basiswaarden in het onderwijs actief te bevorderen. We hebben vastgesteld dat dit het geval is, doordat de school in het onderwijs ook herkenbaar en actief duidelijk maakt dat andere keuzes gemaakt kunnen worden en dat een verdraagzame opstelling naar andere mensen geboden is. Dit blijkt uit het feit dat de school ook andere opvattingen dan die van henzelf bespreekt met de leerlingen.

Mooie voorbeelden hiervan zijn tijdens de lesobservaties en gesprekken gezien. Zo werd er in de les een gesprek gevoerd over de rassensrijd in de jaren 60 van de vorige eeuw in Amerika. De vraag

was vervolgens of dit in Nederland nu ook nog gebeurt. Na wat weifelingen kwam naar voren dat ook nu in Nederland rassendiscriminatie nog steeds voor komt. Een voorbeeld daarvan was de voetbalwedstrijd waarbij de supporters van FC Den Bosch zich schuldig maakten aan racistische uitspraken.

Een ander voorbeeld kwam uit de gesprekken met het personeel, die we hebben gevoerd. Daarin kwam naar voren dat iedereen gelijk is, met of zonder tatoeages. Dat blijkt namelijk niet vanzelfsprekend te zijn. De school neemt daar stelling tegen door betreffende personen daarop aan te spreken.

3. Vervolg

De bevindingen uit dit onderzoek leiden niet tot vervolgoedradten.

4. Reactie van het bestuur

Wij hebben geen reactie van het bestuur ontvangen.

Inspectie van het Onderwijs
Postbus 2730, 3500 GS Utrecht
T-algemeen 088 6696000
T-loket (voor vragen) 088 6696060

